OIKEUSMINISTERIÖ

MUISTIO

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
Lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen

21.10.2020

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta (HE 165/2020 vp.)

Lisäselvitys tupakoinnin lopettamisen tuen kustannuksista

Ehdotetut tukitoimet

Valtion vuoden 2021 talousarvioesityksessä ehdotetaan Vankiterveydenhuollon yksikölle 250 000 euron vuotuista lisämäärärahaa. Tästä määrärahasta 150 000 euroa käytettäisiin tupakoinnin lopettamisen tukitoimia tarjoavan terveydenhuoltohenkilökunnan palkkaamiseen ja 100 000 euroa varattaisiin lääkehoidon tarjoamiseen.

Myös Rikosseuraamuslaitos varaisi 175 000 euroa vuodessa nikotiinikorvaustuotteiden jakamiseen vangeille ja kouluttaisi henkilökuntaa tupakoinnin lopettamisen tukemiseen. Ilmaisia korvaustuotteita annettaisiin keskimäärin neljän viikon ajan.

Laajempi nikotiinikorvaustuotteiden saatavuus

Vankiterveydenhuollon resurssitarve olisi sama kuin ehdotettujen tukitoimien osalta.

Käypä hoito suosituksen mukaan nikotiinikorvaustuotteita käytetään keskimäärin 2-3 kuukautta annostusta vähentäen. Jos nikotiinikorvaustuotteita annettaisiin vangeille ilmaiseksi kahden kuukauden ajan, kustannukset olisivat noin 350 000 euroa.

Sekä ehdotettu että tämä laskelma perustuvat siihen, että korvaustuotteita annettaisiin keskimäärin 10 päivässä ja yhden tuotteen hinta on 0,22 euroa. Laskelmassa on myös huomioitu se, että osa vangeista on vankilassa vähemmän kuin 2 kuukautta.

Nikotiinikorvaustuotteet koko rangaistuksen suorittamisen ajaksi

Vankiterveydenhuollon resurssitarve olisi sama kuin ehdotettujen tukitoimien osalta.

Vuonna 2019 vankeja oli päivittäin keskimäärin noin 2750. Jos oletetaan, että heistä noin 80 prosenttia tupakoi, korvaustuotteita olisi annettava ilmaiseksi päivittäin 2200 vangille. Jos korvaustuotteita annettaisiin keskimäärin 10 jokaiselle vangille koko vuoden ajan, tästä aiheutuisi 1 770 000 euron kustannukset.

On kiinnitettävä huomiota siihen, että korvaustuotteiden käyttö koko rangaistuksen ajan ei ole käypä hoito –suosituksen mukaista.